

Carrer de Sant Pere Més Alt, 24

DISTRICTE DE CIUTAT VELLA. BARCELONA (BARCELONÈS)

19 a 30 de setembre de 2022

Codi: 89/22

Resolució Generalitat de Catalunya: R/N 470 K121 NB 2022/1-38382

Lluís Joan i González

Barcelona, desembre de 2022

SUMARI

1.	SITUACIÓ.....	3
2.	MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC	4
3.	CONTEXT HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC.....	7
3.1.	<u>Context històric</u>	7
3.2.	<u>Context arqueològic</u>	10
4.	MOTIVACIÓ I OBJECTIUS.....	10
5.	FONAMENTS DE DRET	11
6.	TREBALLS REALITZATS.....	12
7.	METODOLOGIA	12
8.	RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ.....	12
9.	CONCLUSIONS.....	13
10.	BIBLIOGRAFIA	13

ANNEX 1. DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

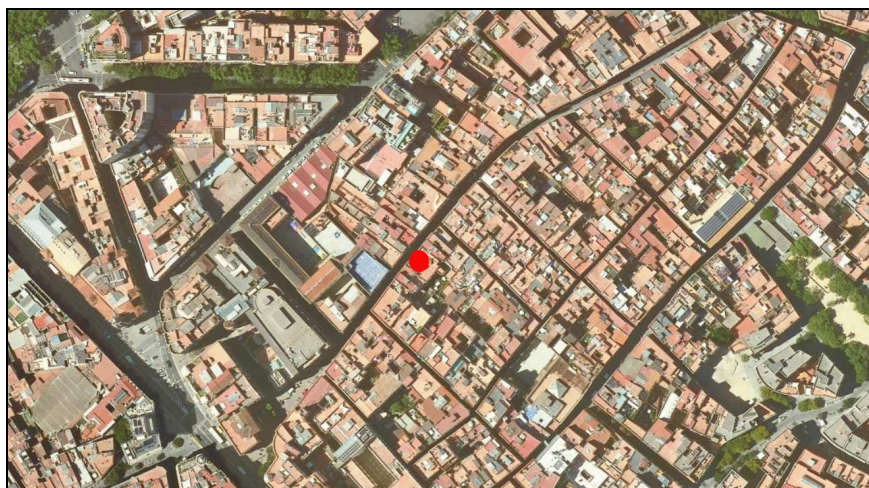
ANNEX 3. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

FITXA TÈCNICA

Tipus d'intervenció	Preventiva
Activitat autoritzada	Control i excavació
Dates autoritzades	Del 19 al 30 de setembre de 2022
Codi SAB	089/22
Núm. Exp. Dept. Cultura	R/N 470 K121 NB 2022/1-38382
Promoció	Comunitat de Propietaris Sant Pere Més Alt 24
Execució de la intervenció	Ager Arqueologia, SL
Direcció tècnica	Lluís Joan i González
Lloc de la intervenció	Carrer de Sant Pere Més Alt, 24
Població i comarca	Barcelona, el Barcelonès
Coordenades UTM (ETRS89 31N)	X 431125.2 / Y 4582146.8 / Z 10,00
Paraules clau	Ciutat Vella, Sant Pere-Santa Caterina-La Ribera, Carrer de Sant Pere Més Alt.
Resum	Els rebaixos realitzats a la planta baixa de la finca corresponent al núm. 24 del carrer de Sant Pere Més Alt, amb la finalitat d'instal·lar-hi un ascensor, han permès la realització d'una intervenció arqueològica preventiva els resultats de la qual han resultat negatius.

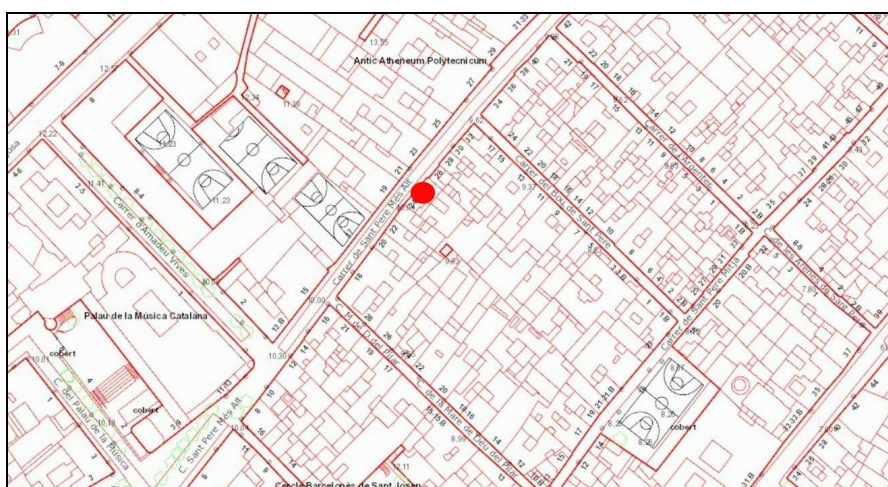
1. SITUACIÓ

La present intervenció s'ha dut a terme al subsòl de la finca del número 24 del carrer de Sant Pere Més Alt, al districte de Ciutat Vella, de la ciutat de Barcelona (el Barcelonès). Les tasques s'inclouen dins el projecte de reforma interior per a la implantació d'un ascensor a l'immoble amb referència cadastral 1223804DF3812C, dins la parcel·la núm. 41400 del plànol parcel·lari municipal; es tracta d'un edifici plurifamiliar entre mitgeres, format per planta baixa i quatre pisos, construït durant el segle XVII i que es troba inclòs al Catàleg de Patrimoni de l'Ajuntament de Barcelona amb el núm. d'identificador 1238. L'edificació se situa a la part NO de la parcel·la, i ocupa una superfície de 384 m².

Les coordenades UTM ETRS89 FUS 31N, al centre de la zona d'estudi són:

X 431125.2 / Y 4582146.8 / Z 10,00

2. MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC

Com ja hem dit a l'apartat anterior, la intervenció arqueològica s'ha realitzat al carrer de Sant Pere Més Alt, al barri de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera, dins el districte de Ciutat Vella de Barcelona, capital del Barcelonès.

Aquesta comarca comprèn el territori existent entre la Mediterrània i la Serralada Litoral, en el tram conegut com a Collserola, i delimitat pels rius Llobregat i Besòs. Des del punt de vista morfològic s'aprecien dues grans unitats, la Serralada de Collserola i el Pla de Barcelona. A la Serra de Collserola hi trobem una formació de horst compostat per materials granítics i esquistosos, limitat al Nord pel Vallès (Sector central de la Depressió Prelitoral), a Llevant amb el Turó de Roquetes (Besòs), al Sud el Turó de Valldaura i a l'Oest pel Llobregat. El Pla es troba obert a mar i limitat al nord per la Serralada Litoral i a migjorn per la falla que segueix ran de mar des del Garraf i el turó de Montjuïc fins al Turó de Montgat, més enllà del Besòs. La falla, originada en el moment de la fractura del Massís Català-Balear, va dibuixar el que, a grans trets, havia de ser la costa catalana.

En el miocè i el pliocè, damunt del sòcol paleozoic, sedimentaren dipòsits marins dels quals són testimoni una sèrie de petits i suaus turons (dels Ollers, del Tàber, de les Falzies, de la Bota). La falla es fa visible al Pla, ja que si des de Collserola els dipòsits baixen d'una manera continuada, suau i regular, al punt de contacte entre Ciutat Vella i l'Eixample es produeix una ruptura amb la presència d'un salt d'uns 20 metres, clarament observable en la morfologia urbana (les baixades de Jonqueres, de la Via Laietana, els carrers d'Estruc, de les Moles o de Jovellanos). Aquest salt fou aprofitat per la defensa de la ciutat situant-hi les muralles, i explotat econòmicament mitjançant la ubicació de diversos molins a la zona, que fou coneguda com *de les moles* (actual carrer de les Moles).

De l'esglaó cap a mar hi ha un mantell al·luvial format durant el quaternari per les aportacions de les rieres, dels torrents, dels deltes dels rius veïnals i el corrent litoral. En aquest sector del pla es formaren maresmes i estanyols avui desapareguts per la reculada del mar i com a conseqüència d'una intensa urbanització. Malgrat això, molts d'ells han continuat vius en els topònims de la ciutat: Banyols a la marina de Provençals, la Llavineria al Portal Nou, la Llacuna i la Llanera al Llobregat o l'estany del Cagalell a la zona del Port.

Litològicament el material quaternari es pot dividir en dues unitats. Per una banda hi ha la plataforma superior, que s'inicia des del peu de la Serralada del Tibidabo i baixa fins al mar. Es troba molt afectada per l'acció dels torrents, i és on s'assenta la ciutat, sobre tot el sector antic. El substrat presenta argiles i sorres grogues pliocèniques damunt de les quals trobem els derrubis quaternaris molt potents, graves anguloses dins d'una matriu d'argiles vermelles que provenen de la zona del Tibidabo per aportacions torrencials. D'altra banda, hi ha la plataforma baixa, que va del graó o talús erosiu de 20 o 30 metres de desnivell fins a la línia de costa. Està constituïda per la formació de les terrasses i deltes dels rius Llobregat i Besòs (Palet, 1994).

L'acció sedimentària de la plataforma presenta una sèrie de característiques que ha permès definir-la com un procés cíclic. Sembla que allà on l'efecte dels torrents no ha estat tan violent, es poden diferenciar tres nivells que es superposen quasi sempre en el mateix ordre i que es repeteix cíclicament unes tres vegades, és per aquest motiu que se'l coneix com "tricycle" (Palet, 1994). Aquests nivells són de baix a dalt:

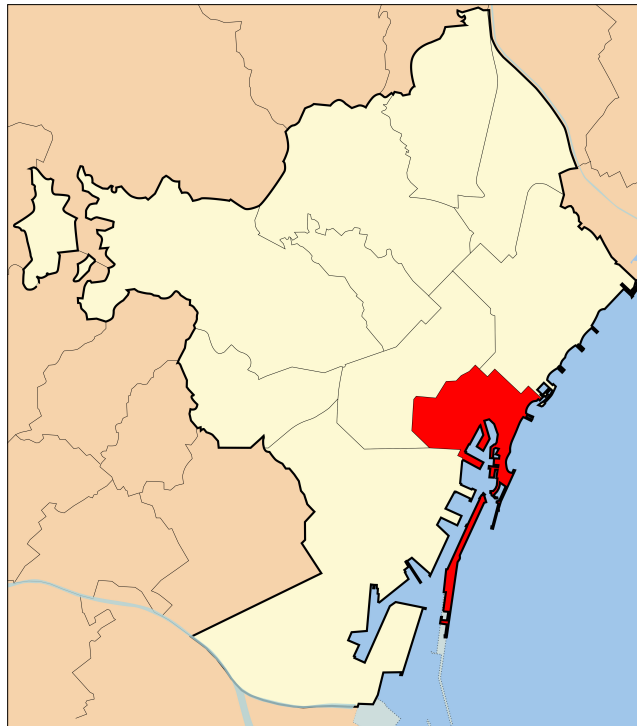

Figura 1. Districte de Ciutat Vella.

Fig. 2. Barris del districte de Ciutat Vella.

- argiles vermelles de procedència col·luvial i que seria la conseqüència d'un sòl format en condicions de clima semblant al de les regions tropicals humides, es a dir, una fase humida i una altra de seca.
- llims groguencs d'origen eòlic, loess, i que sembla que es formarien amb un clima sec i fred.
- per últim, trobem el torturà; aquestes crostes calcàries s'haurien format en períodes de transició entre els dos climes anteriors, és a dir, més humit que durant el loess perquè hi hagués circulació de carbonat càlcic, però més càlid que el primer nivell, per tal que s'evaporés l'aigua.

En aquests nivells anirien incidint els diferents torrents i rieres, encaixant-se i produint formacions al·luvials i col·luvials de llims i argiles poc consolidades, la qual cosa explicaria l'aparició esporàdica de llengües de còdols i graves que trenca aquest cicle.

Tot aquest territori que acabem de descriure es troba pràcticament urbanitzat en la seva totalitat avui dia, podent-ne observar tres zones clarament diferenciades:

a) El nucli antic, actual districte de Ciutat Vella, que restà emmurallat fins a mitjans del segle XIX. Proper a la mar, està dominat en el seu costat sud pel gran promontori de Montjuïc, que s'aixeca suaument sobre el pla i cau bruscament sobre la mar, facilitant així la defensa del litoral. En aquesta zona hi podem diferenciar tres àrees:

- Un nucli central, sobre l'anomenat *Mons Taber*. Fou sobre aquest petit puig calcari on es va establir la primigènia ciutat romana que més tard donaria lloc a l'actual Barcelona, la *Colonia Iulia Augusta Paterna Faventia Barcino*.
- al voltant d'aquest nucli central trobem tot un seguit de petites viles que es van formar en època medieval, dins el perímetre de les muralles aixecades al segle XIII. Aquestes viles noves són els actuals barris coneguts amb els noms de les esglésies que els centralitzen: del Pi, de Santa Anna, de Santa Maria del Mar, de Sant Pere i de la Mercè o dels Còdols. Els darrers sectors del nucli antic de la ciutat, és a dir, la Rambla i el Raval, començaren a ser urbanitzats quan quedaren inclosos dins del tercer recinte fortificat, que es bastí al llarg de la segona meitat del segle XIV.
- **b)** Una sèrie de petits nuclis de poblament més densos, antics pobles forans creats a l'entorn de la ciutat, sense possibilitat d'aproximar-se a la Barcelona emmurallada per evidents raons estratègiques. No serà fins a darreries del segle XIX, una vegada enderrocades les muralles, que aniran essent annexionats a la ciutat; així serà Sarrià la darrera de les vil·les incorporades, cosa que succeirà l'any 1921.
- **c)** Una àmplia zona quadriculada, de carrers amples, planificada a la segona meitat del segle XIX (l'Eixample del pla Cerdà), quan caigueren les muralles medievals que impedièn el creixement urbanístic de la ciutat. L'Eixample va representar la unió entre la Barcelona vella i els municipis del Pla (que, com ja hem dit, acabarien formant part de la ciutat majoritàriament a partir de la fi del segle).

Cal situar el carrer Sant Pere Més Alt dins el quadrant NO de l'entramat urbà que tancava el perímetre de la muralla medieval i moderna de Barcelona, en un indret de terrenys quaternaris.

3. CONTEXT HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC

3.1. Context històric

El carrer de Sant Pere Més Alt forma part del barri de Sant Pere, Santa Caterina i La Ribera, uns dels quatre que constitueixen el districte de Ciutat Vella (**figura 3**). Fruit de l'aprovació de la nova divisió de barris de l'any 2006, Sant Pere va esdevenir una unitat administrativa del districte, juntament amb els antics barris de Santa Caterina i de La ribera (**figura 4**).

L'actual barri limita al nord amb el passeig de Lluís Companys i el Parc de la Ciutadella, al sud amb la Via Laietana, a llevant amb el barri de la Barceloneta i a ponent amb l'Eixample. Els límits originals del barri de Sant Pere es trobaven delimitats per la muralla medieval i moderna en els seus costats NO i N (l'actual Ronda de Sant Pere, pel Passeig de Lluís Companys) i pel carrer de la Riera de Sant Joan (actual Via Laietana) en el seu costat S, i pel convent de Santa Caterina (on actualment trobem el mercat homònim) i el carrer del Portal Nou en el seu costat SO. Fins ben entrat el segle XIX, el barri era travessat pel Rec Comtal, que transcorria pels carrers del Rec Comtal i de la Sèquia.

El barri es va originar al voltant del monestir de Sant Pere de les Puelles, encara existent avui dia a la Plaça de Sant Pere, a l'altre extrem del carrer. Tot i que l'edifici ha estat reformat diverses vegades fins l'actualitat, sabem per les fonts que el monestir fou fundat cap el 945 pel comte Sunyer de Barcelona (911-947) al costat del lloc on ja existia una capella dedicada a Sant Sadurní pel rei carolingi Lluís el Pietós (778-840). L'indret era conformat per un petit turó situat al NO de l'antic recinte emmurallat romà, anomenat el Cogull, i era travessat pel camí que anava cap a les poblacions de Sant Andreu de Palomar i Sant Martí de Provençals; és molt possible que aquest camí coincidís amb la via romana que sortia de la ciutat en direcció al riu Besòs.

La comunitat de monges establertes al monestir, a més de gaudir dels drets d'explotació dels territoris que l'envoltaven, també va rebre diferents favors comtals, sobretot destinats a la construcció del mateix i a les reformes que s'hi van fer al llarg dels anys. Potser un dels privilegis més notables fou el dret d'explotació del Rec Comtal, tant en l'ús per la irrigació, com per l'ús industrial; en aquest aspecte caldria destacar l'existència del Molins Comtals a l'actual plaça de les Basses de Sant Pere.

El desenvolupament poblacional fou bastant ràpid, i ja en el segle XI es parla de Sant Pere com una de les vilanoves que havien crescut al voltant de l'antic nucli romà del Mons Taber, una vilanova amb una base econòmica agrícola i ramadera, similar a les vilanoves dels Arcs, de Sant Cugat o de Sant Pau, però diferenciada de les de Santa Maria i de la Bòria, més properes a la línia de costa i dedicades a l'activitat comercial i portuària. Aquest ràpid desenvolupament l'hem de vincular a la bonança agrícola que es va viure entre els segles. X i XII, fenomen al qual més tard haurem d'afegir el creixement comercial dels segles posteriors.

Durant el segle XIII es va contemplar la possibilitat de bastir un nou cinturó de muralles per tal de protegir i d'incloure i protegir aquests nous nuclis definitivament a l'entramat urbà, que encara romania delimitat per les antigues muralles baiximperials. No serà fins a finals de segle (1286-1295) que el barri de Sant Pere va quedar incorporat de manera definitiva dins el recinte fortificat, esdevenint un territori de creixement natural de Barcelona amb amplis terrenys edificables que fins llavors només s'havien dedicat al conreu i a la ramaderia; per aquest

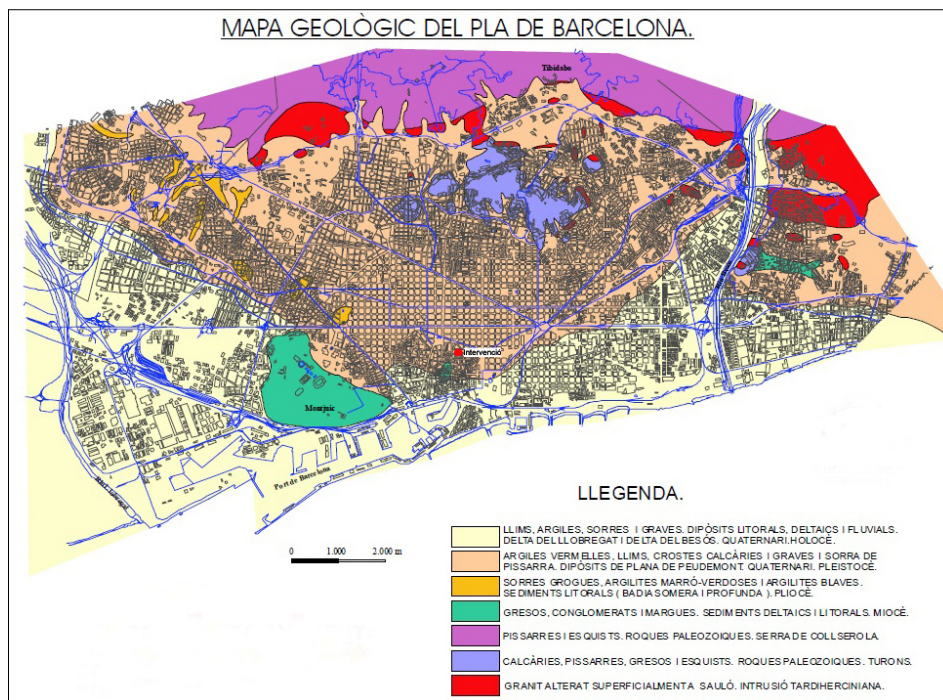

Figura 3. Situació de la intervenció al plànol geològic de Barcelona.

Figura 4. Situació de la intervenció al plànol medieval de Barcelona.

motiu Sant Pere va absorbir bona part dels nouvinguts a la ciutat a partir del segle XIII i va mantenir sempre la seva població inclús en posteriors períodes de crisi demogràfica.

L'organització gremial desenvolupada principalment a partir del segle XIV va deixar la seva empremta en la fisonomia de Sant Pere, més encara si tenim en compte l'existència dins del barri d'estructures industrials importants, com ara el Rec i el Molins Comtals. La presència del Rec i el subministre garantit d'aigua que això comportava, va significar l'establiment de molts artesans del tèxtil, en un principi de la llana, i sobretot del cotó a partir del segle XVI; serà la indústria cotonera la que permetrà un augment considerable de la producció i de la mà d'obra utilitzada, produint a la vegada un important creixement poblacional que accentuarà l'ancestral problema de la manca d'espai constructiu, tant per a vivendes com per a indústries.

Aquesta constant pressió demogràfica va propiciar la urbanització del que avui coneixem com el Raval, procés que es va accelerar quan, degut als avenços tècnics, les indústries van començar a necessitar més espai del que disposaven als antics tallers gremials del barri de Sant Pere. És per això que a partir del segle XVIII la indústria tèxtil moderna va passar a ocupar el Raval, i a Sant Pere només hi quedaren els petits tallers tradicionals. Arrel de la urbanització de l'Eixample després de l'enderroc de les muralles durant la segona meitat del segle XIX, molts d'aquests establiments s'hi van traslladar, però tanmateix molts industrials van mantenir els seus magatzems a Sant Pere, fenomen que s'ha mantingut fins els nostres dies i que podem constatar amb la presència d'un cert nombre d'empreses dedicades a la venda a l'engròs de productes tèxtils.

En els seus moments primigenis, el barri de Sant Pere es caracteritzava per la presència dominant del monestir de Sant Pere de les Puelles, al qual es va afegir poc temps després l'església de Sant Cugat. Amb el pas dels segles es van configurant altres fundacions religioses com ara el convent de Santa Caterina, el de Jonqueres, el de Sant Agustí i el de Sant Joan; aquests complexos permetien l'organització i la delimitació del barri, però les diferents desamortitzacions i les reformes fetes després de la Guerra de Successió (1701-1714), com ara el desmantellament del convent de Sant Agustí i la desaparició del cementiri de la plaça de Sant Pere, van provocar canvis importants. El canvi més rellevant, no només per Sant Pere, sinó també pel districte de Ciutat Vella en general, fou l'obertura de vies de comunicació dins de l'antic entramat urbà, com ara el carrer de la Princesa i, sobretot, la Via Laietana (1908-1958), que va connectar el port amb la nova ciutat que creixia amb l'Eixample. Fruit de la reforma, van desaparèixer nombrosos carrers i illes de cases, a més de diferents edificis significatius de la ciutat com ara el palau del marquès de Sentmenat o la capella de Sant Cristòfol; altres immobles es van poder traslladar, com ara la casa Padellàs o la seu del Gremi dels Corders, mentre que alguns van tenir més sort i van romandre en l'emplaçament original, com la seu del Gremi dels Vel.lers.

Pel que fa al carrer de Sant Pere Més Alt, aquest transcorre en sentit SO-NE entre la Via Laietana i la Plaça de Sant Pere, essent una de les tres artèries que articulen el barri, juntament amb els carrers de Sant Pere Mitjà i de Sant Pere Més Baix. Si bé el seu extrem NE no s'ha vist modificat i encara hi podem trobar el monestir de Sant Pere de les Puelles i la plaça de Sant Pere, el seu extrem SO si que fou alterat per l'obertura de la Via Laietana i la construcció del Palau de la Música Catalana (1905-1908). Actualment, l'activitat tradicional de venda de tèxtil a l'engròs es troba en franc retrocés en detriment de l'obertura de locals de disseny i despatxos professionals, entre d'altres activitats. La finca corresponent al núm. 24 es troba a pocs metres de la Via Laietana.

3.2. Context arqueològic

Prop de l'àmbit d'actuació a que fa referència la present memòria, cal destacar les següents intervencions:

-Carrer de Sant Pere Més alt, 25 (2014)¹. Els treballs de rehabilitació de l'edifici van permetre els arqueòlegs O. Trullàs i J. Miquel documentar les restes de diverses estructures muràries corresponents a l'edificació existent abans de la construcció de l'actual teatre, les quals presenten una cronologia moderna i contemporània (entre el segle XVIII i principis del segle XX). Les estructures, tres murs de fonamentació, mostren l'antiga parcel·lació del solar. La fonamentació dels murs es va fer amb la tècnica de l'encofrat perdut.

-Carrer de Sant Pere Més alt, 41 (2015)². El projecte de reformes estructurals de l'edifici va permetre l'arqueòleg W. Alegria documentar un seguit de murs d'època moderna, juntament amb fosses i retalls que es podrien associar a alguna funció artesanal indeterminada.

-Carrer del Bou de Sant Pere, 24 / carrer de Sant Pere Més Alt, 34 (2017)³. Les tasques de control i excavació arqueològica sobre la realització del fossat de l'ascensor i d'una rasa de serveis van permetre l'arqueòleg P. Gómez documentar una sèrie d'elements arquitectònics previs a la construcció de l'immoble actual. Es tracta d'una fase formada per nivells de circulació, un dipòsit i un mur dels quals se'n desconeix la cronologia inicial, però que foren amortitzats a finals del segle XVII o inicis del XVIII.

-Carrer del Bou de Sant Pere, 9 (2017)⁴. La intervenció arqueològica va permetre l'arqueòleg M. Soberón localitzar algunes estructures i estratigrafia amb un ventall cronològic que abasta des de la baixa edat mitjana fins a l'època contemporània. L'estratigrafia medieval, datada en conjunt entre els segles XIII i XV, presenta força dificultats d'interpretació d'acord amb les característiques de la intervenció; les característiques morfològiques i compositives dels diferents retalls i estrats, i la gairebé nul·la presència de fauna o nivells de circulació, descartaria a priori la seva relació amb àmbits domèstics i els situaria més aviat en un context agrícola. Les estructures d'època moderna es relacionen amb espais d'hàbitat però, donada la tendència històrica del barri de Sant Pere, no se'n pot descartar el seu caràcter menestral o productiu. Les notícies sobre les fases finals de l'edifici indiquen que aquest fou dedicat a la producció sedera o a l'activitat tintòria.

4. MOTIVACIÓ I OBJECTIUS

Els treballs arqueològics duts a terme i als quals fa referència la present memòria han estat motivats arran del projecte bàsic i executiu de reforma interior per a la implantació d'un ascensor a l'edifici plurifamiliar entre mitgeres situat al núm. 24 del carrer de Sant Pere Més Alt, de la ciutat de Barcelona. El fet de que la zona afectada estigui situada en un indret d'interès arqueològic i alt valor històric, com hem vingut explicant en l'apartat anterior, ha

¹ <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3788>

² <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3836>

³ <http://cartaarqueologica.bcn.cat/4018>

⁴ <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3988>

donat peu a que es considerés la presència d'un control arqueològic preventiu en vistes a la possible afectació de les restes i estructures documentades, seguint el procediment establert per la llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, i el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

La transcendència històrica del sector que ens ocupa es basa, a grans trets, en:

1. A la ciutat de Barcelona s'hi han documentat nombroses restes de cronologies prehistòriques que evidencien l'ocupació d'aquestes terres per part de grups poblacionals en cronologies molt antigues. Si bé la majoria d'evidències s'han trobat a l'actual barri del Raval i la muntanya de Montjuïc, no és inversemblant pensar que la presència d'aquestes primeres comunitats humanes es podria haver estès per tot el Pla de Barcelona. En espais propers, al carrer de les Beates i al mercat de Santa Caterina s'hi ha documentat restes neolítiques.
2. Tot el sector forma part del *suburbium* de la ciutat romana, cosa que possibilita la descoberta tant d'elements productius, com hàbitat o necròpolis. Cal tenir en compte que, a prop de la traça del carrer actual, passava l'aqüeducte romà que portava aigua a la colònia de Bàrcino des de l'actual zona de Montcada.
3. Aquest sector formava part de l'antiga Vilanova del Sant Pere, gestada al primer quart del segle XII com a una de les àrees d'ampliació de la ciutat en època altmedieval seguint uns dels camins d'accés a la mateixa. Amb la construcció de la segona muralla a finals del segle XIII, va restar a l'interior del recinte murat de la ciutat.
4. Tot i que l'origen de l'edifici actual es podria situar al segle XVI i posteriorment s'hi han realitzat diverses modificacions, el solar hauria estat ocupat des de l'edat mitjana.
5. L'edifici es troba catalogat com a Bé cultural d'interès local (nivell de protecció B) amb el número d'identificador 1238 del Catàleg de Patrimoni de l'Ajuntament de Barcelona.

Tots aquests motius justifiquen per si sols la importància de dur a terme els citats treballs arqueològics a la zona per tal de documentar les restes patrimonials aparegudes, així com aquelles que puguin aparèixer i que tinguin el risc de veure's afectades per l'actuació constructiva, procurant obtenir la màxima informació de l'àrea i així complementar els estudis realitzats fins el moment.

5. FONAMENTS DE DRET

La intervenció és de caràcter preventiu, atenent la Llei 9/1993 30 de setembre del Patrimoni Cultural Català (DOGC 1807 de l'11 d'octubre de 1993) i el Decret 78/2002 de 5 de març del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC 3594 de 13 de març de 2002).

6. TREBALLS REALITZATS

Els treballs a realitzar sota control arqueològic són els següents:

- El control de tots els moviments de terres previstos en el projecte d'execució d'un fossat d'ascensor amb unes mides aproximades de 1,82 x 1,53 m i 1,60 m de fondària.
- El control de l'obertura de rases en cas que es localitzin serveis i calgui desviar-los.
- El control de l'obertura de rases de fonamentació en el cas que calgui construir envans per separar el local comercial amb el pas d'accés a l'ascensor.
- Qualsevol altra remoció de terres dins la planta baixa de la finca que impliqui afectació del subsòl.

7. METODOLOGIA

Registre estratigràfic

La metodologia aplicada en la present intervenció es basa en el mètode de registre Harris / Carandini, consistent en el registre objectiu i en la documentació exhaustiva de restes i estrats, mitjançant un model de fitxes específiques.

Topografia i planimetria

Les restes s'han vinculat geogràficament amb les coordenades UTM ETRS89, per tal de documentar i facilitar la interpretació de la seqüència estratigràfica. La topografia i la planimetria han estat tractades informàticament amb programari CAD.

Documentació fotogràfica

Per tal de deixar una constància visual dels treballs realitzats, així com de les restes aparegudes, s'ha realitzat un registre fotogràfic exhaustiu en format digital d'alta resolució.

8. RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ

Els treballs als quals fa referència la present memòria s'han realitzat entre els dies 19 i 20 de setembre de 2022 a la planta baixa de l'edifici, al local situat al costat dret de l'escala que dona d'accés als habitatges⁵. La zona destinada al fossat de l'ascensor hauria estat ocupada per una escala en desús que donava accés al primer pis⁶; aquesta estructura ja es trobava desmuntada en el moment de l'arribada el tècnic arqueòleg, amb la runa resultant de l'enderroc cobrint

⁵ Veieu Annexes, fotografies 01 i 02.

⁶ Veieu Annexes, fotografia 03 i 06.

l'àrea afectada⁷. Cal destacar la presència d'un ampli soterrani, antiga carbonera, al qual es té accés des del mateix local mitjançant unes escales⁸.

El rebaix ha estat dut a terme per dos operaris, de manera manual i ajudats d'un martell elèctric. Un cop assolida la cota desitjada (8,40 m.s.n.m.)⁹ s'ha donat per finalitzada la intervenció el dia 20 de setembre de 2022.

9. CONCLUSIONS

Els resultats de la intervenció al num. 24 del carrer de Sant Pere Més Alt, es poden considerar negatius. El rebaix realitzat només ha afectat estructura constructiva contemporània del propi edifici. No s'ha documentat estratigrafia de cap mena.

10. BIBLIOGRAFIA

- **AADD. (1982).**- Gran geografia comarcal de Catalunya. Volum 8: El Barcelonès i el Baix Llobregat. Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona.
- **AADD. (1982)**- *Actes del I congrés d'història del Pla de Barcelona, celebrat al'Institut Municipal d'Història. El Pla de Barcelona i seva història.*
- **AADD. (1992)** - *Història de Barcelona*, vol. 2, 3, 4, 5. Enciclopèdia Catalana. Barcelona.
- **ALBERCH I FUGUERAS et alii. (1999)**- "Ciutat Vella i Eixample" a *Els Barris de Barcelona*, Vol I, Ed. Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- **PALET i MARTÍNEZ, J.M. (1994)**- *Estudi territorial del Pla de Barcelona*. Tesi doctoral. Universitat de Barcelona. Barcelona.

⁷ Veieu Annexes, fotografia 07.

⁸ Veieu Annexes, fotografies 04 i 05

⁹ Veieu Annexes, fotografies 09 i 10.

Intervenció arqueològica
Carrer de Sant Pere Més Alt, 24
Barcelona, el Barcelonès

DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Serveis Territorials a Barcelona

Expedient CLT_2022_EXP_ARQ002PREV_3940 (R/N 470 K121 NB 2022/1-38382) d'autorització d'una intervenció arqueològica preventiva a: Sant Pere més Alt 24 de Barcelona (Barcelonès), segons el procediment establert en l'article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Fets

1. En data 5 de setembre de 2022 (registre d'entrada 9015-17312202022) el senyor Pedro Martínez Vinuesa, en representació de la Comunitat de Propietaris, ha presentat una sol·licitud d'intervenció arqueològica preventiva de control i excavació al carrer de Sant Pere més Alt 24 de Barcelona, sota la direcció de Lluís Joan González (AGER ARQUEOLOGIA SL) del 19 a 30 de setembre de 2022.
2. En data 9 de setembre de 2022 l'arqueòloga territorial ha emès informe favorable sobre la sol·licitud esmentada.
3. En data 9 de setembre de 2022 el Servei del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic ha proposat autoritzar la intervenció.

Motivació

Projecte bàsic i executiu. Reforma interior per a la implantació d'un ascensor en un edifici plurifamiliar entre mitgeres

Fonaments de dret

1. Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807, d'11.10.1993).
2. Articles 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594, de 13.3.2002).
3. Decret 304/2011, de 29 de març, de reestructuració del Departament de Cultura (DOGC núm. 5849, de 31.3.2011); i Resolució CMC/254/2010, de 8 de gener, de delegació de competències de la persona titular de la Direcció General del Patrimoni Cultural en les persones directores dels Serveis Territorials del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DOGC núm. 5566, de 12.2.2010).

Per tot això, **resolc:**

1. **Autoritzar** una intervenció arqueològica preventiva d'acord amb les dades i condicions següents:

Lloc de la intervenció: Sant Pere més Alt 24 (Barcelona, Barcelonès).

Persona o institució autoritzada: COMUNITAT DE PROPIETARIS

Direcció de la intervenció: Lluís Joan González (AGER ARQUEOLOGIA SL)

Activitat autoritzada: Control i excavació.

Termini de realització: 19 a 30 de setembre de 2022.

Lloc de dipòsit provisional de les restes: Museu d'Història de Barcelona (Dipòsit de Zona Franca).

Plaça Salvador Seguí, 1-9
08001 Barcelona
Telèfon 933 63 28 70

1

Doc. original signat per:
Andreu Felip Ventura
19/09/2022

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al web csv.gencat.cat fins al 20/09/2025

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0I00CCC5KGNWK5SOJYKGFU4256HRACAC

Data creació còpia:
20/09/2022 08:43:12

Pàgina 1 de 2

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Serveis Territorials a Barcelona

La intervenció arqueològica autoritzada haurà de ser realitzada en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient i d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

El termini de dos anys previst per a la presentació de la memòria, s'entendrà que comença a comptar a partir del dia en què ha finalitzat la intervenció.

2. **Notificar** aquesta resolució, que no exhaureix la via administrativa, a la persona o entitat interessada i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs d'alçada davant el conseller de Cultura, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació.

Notificar, així mateix, aquesta resolució a l'ajuntament del municipi afectat, i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació. Potestativament, dins el mateix termini, podrà efectuar el requeriment previ previst a l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa.

P.d. Resolució CMC/254/2010, DOGC 12.2.2010
El director,

Plaça Salvador Seguí, 1-9
08001 Barcelona
Telèfon 933 63 28 70

2

Doc. original signat per:
Andreu Felip Ventura
19/09/2022

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al web csv.gencat.cat fins al 20/09/2025

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0I00CCC5KGNWK5SOJYKGFU4256HRACAC

Data creació còpia:
20/09/2022 08:43:12

Pàgina 2 de 2

Intervenció arqueològica
Carrer de Sant Pere Més Alt, 24
Barcelona, el Barcelonès

DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

Foto 1. Exterior de l'edifici.

Foto 2. Accés a la planta baixa.

Foto 3. Interior de la planta baixa a l'inici de la intervenció.

Foto 4. Accés al soterrani.

Foto 5. Vista del soterrani.

Foto 6. Ubicació del nou ascensor.

Foto 7. Àrea intervinguda en el moment de l'arribada del tècnic arqueòleg.

Foto 8. Neteja de la runa existent a l'àrea intervinguda..

Foto 9. Vista del fossat de l'ascensor un cop finalitzat.

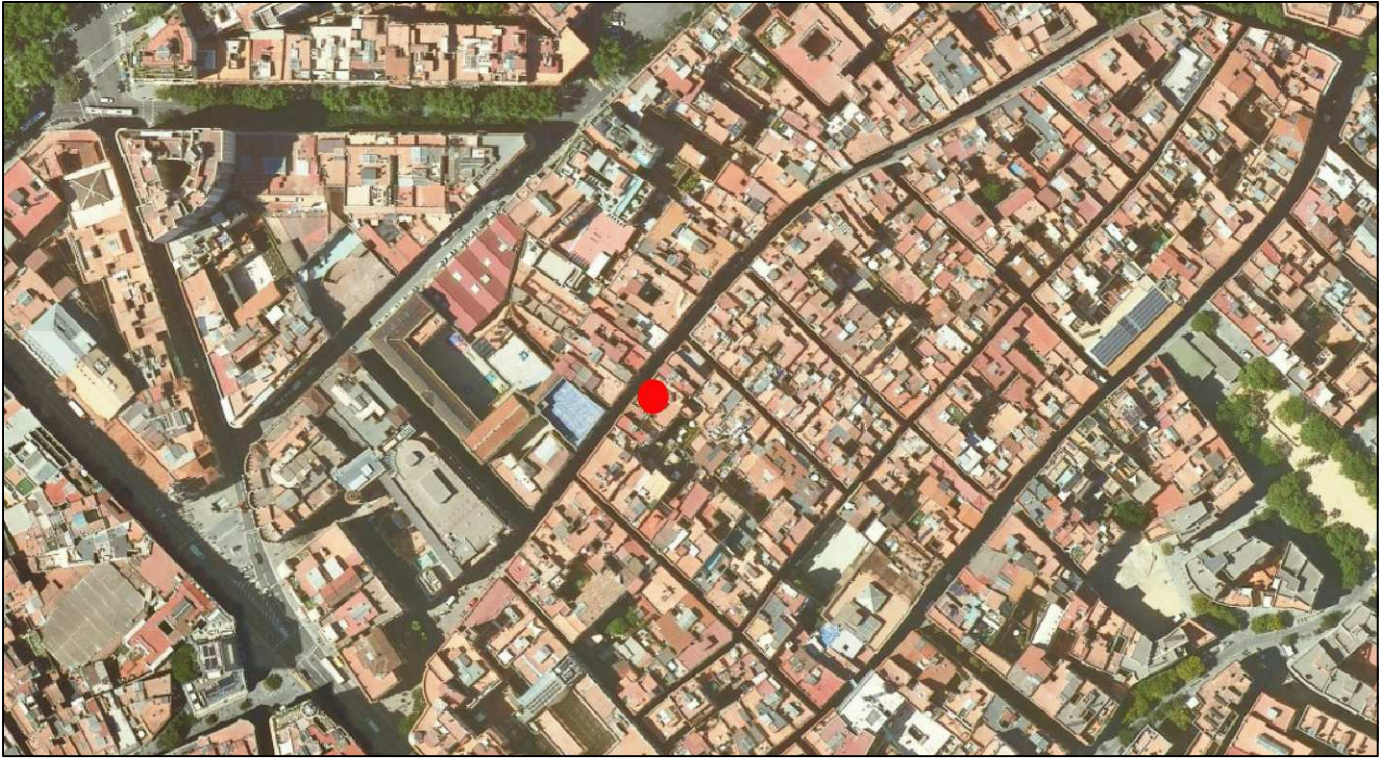

Foto 10. Sediment procedent del rebaix.

Intervenció arqueològica
Carrer de Sant Pere Més Alt, 24
Barcelona, el Barcelonès

DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

Mapa topogràfic 1:25000

Ortofotomapa 1:5000

INTERVENCIÓ		NOM DEL PLANOL		CODI	NUMERO DE PLANOL
Carrer de Sant Pere Més alt, 24. (Barcelona, El Barcelonès).		Situació de la intervenció.		089/22	1
PROMOCIÓ		DIRECCIÓ TÈCNICA	ESCALA	DATA	
Comunitat de Propietaris Sant Pere Més Alt 24		Lluís Joan i González	1:25.000 1:5.000	12/2022	

PROYECTO

Comunitat de propietaris Sant Pere Més Alt, 24

DIRECCIÓ TÈCNICA

Lluís Sanjaume Ferrer

INTERVENCIÓ

Carrer de Sant Pere Més Alt, 24,
(Barcelona, El Barcelonès)

CODI

09872

ESCALA

1:1.000

NOM DEL PLANO:

Situació de la finca investigada.

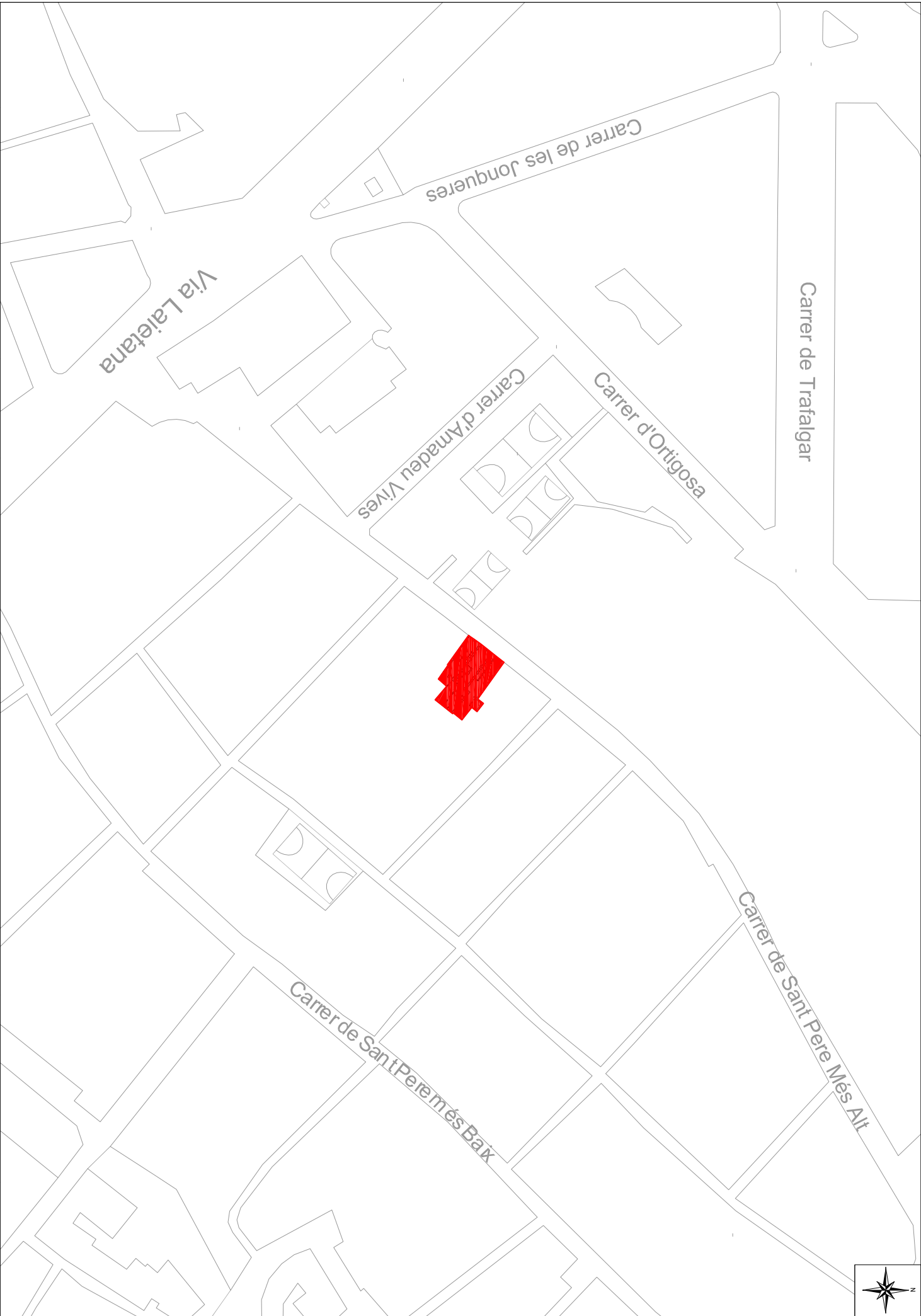
DATA

12/02/22

INSTRUMENT
Plànol de Situar

PLANO NUM.

2

PROYECTO

Comunitat de Propietaris Sant Pere Més Alt 24

DIRECCIÓ TÈCNICA

Luis Joan González

INTERVENCIÓ

Carrer de Sant Pere Més Alt, 24,
(Barcelona, El Barcelonès)

CDI

09872

ESCALA

1:100

NOM DEL PLANO:

Ubicació del fossat d'ascensor.

DATA

12/2022

NUMERACIÓ
Número de registre del projecte

PLANO NÚM.

4

Carrer de Sant Pere Més Alt

